

перше, стан захищеності інформаційного простору; по-друге, стан захищеності національних інтересів України в інформаційному середовищі; по-третє, захищеність встановлених законом правил, за якими відбуваються інформаційні процеси в державі; по-четверте, суспільні відносини, пов'язані із захистом життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави від реальних та потенційних загроз в інформаційному просторі; по-п'яте, невід'ємна частина політичної, економічної, оборонної та інших складових національної безпеки.

Зміст, порядок реалізації забезпечення інформаційної безпеки, інструменти та завдання цього процесу полягають у наступному:

- інформаційна безпека забезпечується проведенням єдиної державної політики національної безпеки в інформаційній сфері;

- інструментом реалізації державної політики інформаційної безпеки виступає система забезпечення інформаційної безпеки;

- завданнями системи забезпечення інформаційної безпеки є: моніторинг, прогнозування реалізації дестабілізуючих факторів і інформаційних загроз життєво важливим інтересам особистості, суспільства та держави; здійснення комплексу оперативних і довготривалих заходів з їхнього попередження і усунення; створення і підтримання в готовності сил та засобів забезпечення інформаційної безпеки; вдосконалення державної політики розвитку інформаційної сфери (створення сприятливих умов розвитку національної інформаційної інфраструктури, впровадження новітніх технологій у цій сфері); забезпечення інформаційно-аналітичного потенціалу країни.

Отже, інформаційна безпека має одне з першочергових значень для соціально-економічного розвитку держави. Україна має продовжити активні кроки на шляху розбудови власної системи інформаційної безпеки. Важливими заходами в цьому процесі мають стати організація і проведення інформаційних операцій, а також розвиток системи сертифікації інформаційних продуктів.

ДО ПРОБЛЕМАТИКИ ПОШУКУ ДЕФІНІЦІЇ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ ДОХОДІВ ВІД ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сосна Г. М

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
науковий керівник – Шматковська Т. О., к.е.н., доц.

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Відповідно НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» доходи – це збільшення економічних вигод у вигляді надходжень активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання власного капіталу за рахунок внесків учасників (власників)).

Визначення категорії «дохід» в М(С)БО 18 «Дохід» викладено наступним чином: «Дохід – це валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний

капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників капіталу». Основною перевагою визначення поняття «дохід» в національних положеннях в порівняно з поняттям «дохід» в міжнародному обліку, є відображення доходу як збільшення капіталу підприємства, але відмежування цього поняття від внесків власників майна підприємства.

Інший підхід до визначення сутності доходу використовується Радою з розробки стандартів фінансового обліку (FASB): «Дохід – це надходження активів господарської одиниці чи погашення його кредиторської заборгованості в результаті постачання або виробництва товарів, надання послуг чи інших операцій, що складають його основну діяльність».

В таблиці 1 наведено різні трактування поняття дохід в розрізі диференційованих наукових джерел.

Таблиця 1

Підходи до трактування поняття «дохід» за різними джерелами

Автор (автори)	Трактування
Бутинець Ф. Ф	Дохід – це потік грошових коштів та інших надходжень за певний період, отриманий від продажу продукції, товарів, робіт, послуг.
Блонська В. І.	Дохід – надходження, одержані внаслідок його господарської діяльності за певний період часу у вигляді конкретних економічних вигод, отриманих внаслідок використання у господарському процесі залучених для цього економічних ресурсів в умовах прийняттого рівня підприємницького ризику.
Загорський В. С. Вовчак О. Д.	Дохід – загальна сума надходжень, отриманих від усіх видів діяльності у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах.
Пересада А. А.	Дохід господарства є результатом діяльності основного капіталу без оборотних засобів.
Сопко В. В.	Дохід – валовий приплив економічної вигоди протягом звітного періоду, який виникає у процесі звичайної діяльності підприємства. Коли ці припливи сприяють збільшенню власного капіталу, окрім збільшення, яке пов'язане з внесками акціонерів, то його називають прибутком, коли зменшенню – то збитком.
Подольчук О. А.	Дохід – надходження економічних вигод, що нараховані і підлягають отриманню або отримані в результаті виробничо-фінансової та комерційної діяльності підприємства.
Волков О. І.	Дохід – приріст суми грошей над їх витратами на спожиті в процесі виробництва засоби, який отримує підприємство від реалізації новоствореної вартості.
Гордієнко Н. І.	Дохід – збільшення економічних вигід внаслідок надходження активів або погашення зобов'язань, що приводить до зростання капіталу організації, за винятком внесків учасників (власників майна), та отримане внаслідок використання у господарському процесі залучених для цього економічних ресурсів та конкурентних переваг в умовах прийняттого рівня підприємницького ризику.

Узагальнено авторами на основі джерел [1, 2, 3].

Важливо, що дохід від основної діяльності є результатом основної виробничої діяльності для підприємства. Він характеризується багатьма їх видами і як об'єкт управління потребує певної класифікації (табл. 2).

Підходи до класифікації доходів підприємства за різними
класифікаційними ознаками

Класифікаційна ознака	Класифікація доходів
За галузями діяльності	<ul style="list-style-type: none"> - дохід від виробничої діяльності; - дохід від торговельної діяльності; - дохід від надання послуг і т.д.
За видом діяльності підприємства	<ul style="list-style-type: none"> - доходи основної діяльності підприємства; - доходи з інших видів операційної діяльності.
За характером оподатковування	<ul style="list-style-type: none"> - доходи, що підлягають оподатковуванню; - доходи, що не підлягають оподатковуванню.
Склад елементів формування доходів підприємства	<ul style="list-style-type: none"> - валовий дохід з операційної діяльності; - чистий дохід з операційної діяльності.
Економічний зміст формування доходів	<ul style="list-style-type: none"> - доходи з реалізації; - позареалізаційні доходи.
Умови визначення доходів у фінансовій звітності	<ul style="list-style-type: none"> - доходи звітного періоду; - доходи майбутнього періоду.
Рівень управління формування доходів	<ul style="list-style-type: none"> - дохід, що формується за результатами окремої операції; - дохід, що формується окремим центром; - відповідальності підприємства; - дохід, що формується по підприємству в цілому.

Узагальнено авторами на на основі джерел: [2, 3].

Таким чином, доходи є однією з найважливіших економічних категорій діяльності підприємства, що відіграє ключову роль в формуванні його прибутковості підприємства та дозволяє забезпечити підвищення ефективності господарювання. Чітке визначення доходів і розуміння їх класифікації підвищують ефективність облікового процесу, підсилюють його аналітичність й можливість виявлення резервів зростання результативності виробничої і комерційної діяльності підприємства.

Список використаних джерел

1. Коваленко А. Н. Бухгалтерський облік в Україні. Теорія и практика / А.Н. Коваленко.- К. : Баланс-Клуб. - 2011. – 528 с.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи» (зі змінами і доповненнями). Затверджено Наказом міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/REG4153.html
3. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 18 (МСБО 18) «Дохід» від 01.01.2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_025